

основним є аналіз існуючих та пошук нових методик для розвитку та вдосконалення фізичних якостей юних спортсменів.

2. Аналіз показників фізичної підготовленості після проведення педагогічного експерименту встановив, що результати тестування експериментальної групи достовірно покращились за показниками координаційних здібностей, швидко-силової якості та швидкості ($p < 0,05$), результати гнучкості, витривалості та сили, теж покращились, але достовірних змін при цьому не спостерігалось ($p > 0,05$).

Перспективи подальших досліджень. В перспективі в даному напрямку, цікавим є визначення впливу системи спеціальних складно координаційних вправ на показники фізичної підготовленості юних волейболістів.

Література

1. Бойчук Р. І. Роль координаційних здібностей у процесі тренування юних волейболісток на етапі початкової підготовки 2010. №1. С. 8 - 10.
2. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта. Киев, Олимпийская литература, 2002. 293 с.
3. Ермаков С.С. Педагогические подходы в обучении сложным техническим приемам волейболистов. // Физическое воспитание студентов творческих специальностей: сб. научных тр. Харьков, 2001. С. 32-42.
4. Козина Ж. Л., Гринченко И. Б., Крамской С. И., Поярков Ю. М. Спортивные игры: учебник для студ. пед. вузов в 2-х томах. Том 1. Харьков, 2013. 446 с.
5. Круцевич Т. Ю., Воробйов М. І. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків та юнацтва. К.: 2005, 196 с.
6. Лях В. И. Координационные способности: диагностика и развитие Москва: ТВТ Дивизион, 2006. 290 с.
7. Стрельникова Э.Я. Ляхова Т.П. Теория і методика обраного виду спорту: навч. посібник для студентів ВНЗ фізичної культури. Харків: ХДАФК, 2018. 150 с.
8. Платонов В. Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте К.: Олимпийская литература, 1997. С. 300 - 309.

Reference

1. Boychuk R. I. The role of coordination health in the process of training young volleyball players at the stage of cob training 2010. No.1. P. 8 - 10.
2. Volkov L. V. Theory and methodology of children's and youth sports. Kiev, Olympic Literature, 2002. 293 p.
3. Ermakov S.S. Pedagogical approaches in teaching complex techniques of volleyball players. // Physical education of students of creative specialties: Sat. scientific tr. Kharkov, 2001. P. 32-42.
4. Kozina Zh. L., Grinchenko I.B., Kramskoy S.I., Poyarkov Yu.M. Sports games: a textbook for students. ped. universities in 2 volumes. Volume 1. Kharkov, 2013. 446 p.
5. Krucevich T. Yu., Vorobyov M. I. Control of physical well-being of children, children and young people. K.: 2005, 196 p.
6. Lyakh V.I. Coordination abilities: diagnostics and development Moscow: TVT Division, 2006. 290 p.
7. Strelnikova. E. Ya. Lyakhova T.P. Theory and methodology of the opposite kind of sport: navch. A guide for students of the Higher Education Institution of Physical Culture. Kharkiv: KhDAFK, 2018. 150 p.
8. Platonov VN General theory of training of athletes in Olympic sports K. : Olympic literature, 1997. P. 300 - 309.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.5(125).10

УДК: 615.825(44)

Данилевич М. В.

доктор педагогічних наук, професор

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

Романчук О. В.

кандидат філологічних наук, доцент

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

Коваль Р. С.

кандидат філологічних наук, старший викладач

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

Стефанишин М. В.

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, старший викладач

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

РОЗВИТОК КІНЕЗІТЕРАПІЇ У ФРАНЦІЇ (1914–1969 РР.)

У статті проаналізовано історію розвитку кінезітерапії у Франції з 1914 до 1969 року. Отримані напрацювання можливо використати для доповнення та розширення навчальних курсів у закладах вищої освіти медичного та фізкультурно-спортивного профілю. **Результати.** Значний вплив на розвиток кінезітерапії у Франції мали наслідки Першої і Другої світових війн. Застосування масажу та лікувальної гімнастики сприяло процесам реабілітації та функціонального відновлення поранених. Професія масажиста-кінезітерапевта офіційно заснована у Франції 30 квітня 1946 року. Навчання у школах, де відбувалася професійна підготовка, тривало 2 роки. Основну увагу приділяли особливостям використання масажу в поєднанні з лікувальною фізичною культурою у травматології, неврології та ревматології. Однією з головних умов для тих, хто бажав навчатися, була наявність французького громадянства, а також відмінний стан здоров'я. З 1950-х років у Франції почали вести мову про ще один додатковий рік навчання. Французьке медичне співтовариство намагалось кваліфікувати професійні дії масажистів-кінезітерапевтів у відповідності до потреб тих спеціалістів, з котрими вони співпрацювали у парі. Лише у 1969 році офіційно запроваджено

навчання тривалістю 3 роки.

Ключові слова: кінезітерапія, лікувальна гімнастика, масаж, історія, розвиток, Франція.

Даньлевич М. В., Романчук О. В., Коваль Р. С., Стефанышин М. В. Развитие кинезитерапии во Франции (1914–1969 гг.). В статье проанализирована история развития кинезитерапии во Франции с 1914 до 1969 года. Полученные наработки возможно использовать для дополнения и расширения учебных курсов в учреждениях высшего образования медицинского и физкультурно-спортивного профиля. **Результаты.** Значительное влияние на развитие кинезитерапии во Франции имели последствия Первой и Второй мировых войн. Применение массажа и лечебной гимнастики способствовало процессам реабилитации и функционального восстановления раненых. Профессия массажиста-кинезитерапевта официально основана во Франции 30 апреля 1946 года. Обучение в школах, где проходила профессиональная подготовка, длилось два года. Основное внимание уделяли особенностям использования массажа в сочетании с лечебной физической культурой в травматологии, неврологии и ревматологии. Одним из главных условий для тех, кто хотел учиться, было наличие французского гражданства, а также безупречное состояние здоровья. С 1950-х годов во Франции начали говорить об еще одном дополнительном годе обучения. Французское медицинское сообщество пыталось квалифицировать профессиональные действия массажистов-кинезитерапевтов в соответствии с потребностями тех специалистов, с которыми они сотрудничали в паре. Лишь в 1969 году официально введено обучения продолжительностью 3 года.

Ключевые слова: кинезитерапия, лечебная гимнастика, массаж, история, развитие, Франция.

Danylevych M., Romanchuk O., Koval R., Stefanyshyn M. Delevopment of kinesitherapy in France during 1914–1969. Nowadays the development of medicine and rehabilitation in Ukraine is especially important for society. Leading Ukrainian specialists are acquainting the foreign experience, in particular, French one, and use the best achievements in daily practice. **The purpose of the article** is to analyze the history of kinesitherapy in France from 1914 till 1969. The obtained results can be used to supplement and expand courses in higher education institutions of medical and physical culture and sports profile. **The scientific novelty** of the paper consists in the fact that for the first time in the Ukrainian educational system the history of kinesitherapy in France in the twentieth century will be presented. To achieve this purpose the complex of scientific (analysis, synthesis, generalization) and special-historical (historical-typological and historical-systemic) **methods** have been used. **Results.** It was found that the consequences of the First and Second World Wars had a significant impact on the development of kinesitherapy in France. The use of massage and remedial gymnastics contributed to the processes of rehabilitation and functional recovery of the wounded people. The profession of masseur-kinesitherapist was officially founded in France in 1946, April 30. It was the combination of massage, remedial gymnastics, functional recovery and physiotherapy. The professional training of masseurs-kinesitherapists at schools lasted two years. The main attention was paid to the peculiarities of the use of massage in combination with physical therapy in traumatology, neurology and rheumatology. One of the principal conditions for those who wanted to study was French citizenship and perfect health. The French medical community tried to qualify the professional actions of massage therapists in accordance with the needs of the specialists they cooperate with. The three year studies was officially introduced only in 1969.

Keywords: kinesitherapy, remedial gymnastics, massage, history, development, France.

Постановка проблеми. Сьогодні в Україні розвиток медицини та реабілітації є особливо важливим та пріоритетним для суспільства. Провідні вітчизняні фахівці активно вивчають досвід зарубіжних колег, використовують їхні кращі напрацювання та досягнення у своїй повсякденній практиці.

Проведене дослідження належить до серії публікацій [1; 2; 3], мета яких полягає у комплексному висвітленні історії становлення та розвитку фізичної та реабілітаційної медицини у Франції. У статті, яка є логічним продовженням праці «Зародження та становлення кінезітерапії у Франції (1847–1914 рр.)» [1], представлено історичні аспекти розвитку галузі у цій країні з 1914 до 1969 року.

Аналіз літературних джерел. У французькій історіографії з проблематики кінезітерапії превалюють роботи Jacques Monet [12] та Rémi Remondière [13; 14], котрі на теперішній час вважаються провідними істориками галузі, а їхні праці, як справедливо зазначає Michel Gedda [7], є найбільш ґрунтовними та всеохоплюючими.

Зазначимо, що на рубежі XX і XXI століть з'являється низка дисертаційних досліджень, присвячених історії розвитку та різноманітній проблематиці кінезітерапії, серед яких виділяємо: «Le geste et la plume. Histoire d'une professionnalisation en devenir: les masseurs-kinésithérapeutes dans la France d'hier et d'aujourd'hui (1790–1990)» (Remondière, 1996) [14]; «Émergence de la kinésithérapie en France à la fin du XIXème et au début du XXème siècle. Une spécialité médicale impossible. Genèse, acteurs et intérêts de 1880 à 1914» (Monet, 2003) [12]; «La profession de masseur-kinésithérapeute instituée par la loi n° 46-857 du 30 avril 1946: genèse et évolutions d'une profession de santé réglementée» (Macron, 2015) [11].

Мета статті – проаналізувати особливості розвитку кінезітерапії у Франції у період з 1914 до 1969 року. Хронологічні рамки обумовлені такими факторами: 1914 рік став початком Першої світової війни, котра мала значний вплив на розвиток засобів та методів реабілітації; у 1969 році на законодавчому рівні введено професію массажиста-кинезитерапевта / masseur-kinésithérapeute й змінено тривалість навчання (у школах кінезітерапії офіційно запроваджено три роки замість двох як було з 1946 року).

Для досягнення мети нами використано комплекс загальнонаукових (аналіз, синтез, узагальнення) та спеціально-історичних (історико-типологічний та історико-системний) **методів** дослідження.

Наукова новизна праці зумовлена тим, що вперше в українському освітньому просторі буде представлена історія кінезітерапії у Франції в XX столітті та введені у науковий обіг матеріали, які не використовувались у дослідженнях вітчизняними науковцями. Отримані напрацювання можливо застосовувати для доповнення та розширення навчальних

курсів у закладах вищої освіти медичного та фізкультурно-спортивного профілю (зокрема, з історії медицини, реабілітації та масажу).

Виклад основного матеріалу дослідження. Спочатку розглянемо визначення ключових понять. Французький термін «kinésithérapie» уперше зафіксовано у 1847 році у праці Carl August Georgii (1808–1881) «Kinésithérapie ou traitement des maladies par le mouvement selon la méthode de Ling», тобто «Кінезітерапія або лікування захворювань рухом відповідно до методу Лінга» [4, с. 66]. Термін утворено від грецьких слів κίνησις – рух та θεραπεία – терапія [10]. У «Dictionnaire de kinésithérapie et réadaptation» (2007) авторами запропоновано таке тлумачення: traitement de la gestuelle humaine par le mouvement – лікування людських жестів за допомогою руху [6, с. 274]. У словнику «Le Petit Robert» (2012) термін означає: «emploi thérapeutique des mouvements de gymnastique et des diverses formes de massages» – «терапевтичне використання рухів гімнастики та різних видів масажу» [10].

У 1996 році сформовано дефініцію терміна «masso-kinésithérapie» (українською «лікування масажем у поєднанні з лікувальною фізичною культурою»): «les actes réalisés de façon manuelle ou instrumentale, notamment à des fins de rééducation, qui ont pour but de prévenir l'altération des capacités fonctionnelles, de concourir à leur maintien et, lorsqu'elles sont altérées, de les rétablir ou d'y suppléer» – «дії, які виконуються за допомогою рук або певних інструментів, особливо з реабілітаційною метою, для запобігання зниженню функціональних здібностей, сприяння їх підтримці, а, при потребі, їх відновлення або заміщення» [12, р. 62; 4, с. 68].

У французькому Кодексі законів про охорону здоров'я (Code de la santé publique) професія масажиста-кінезітерапевта (masseur-kinésithérapeute) передбачає застосування масажу (massage) та лікувальної гімнастики (gymnastique médicale) [8, р. 19]. Jean-Claude Juclin у своїй дисертації додає, що «з терапевтичною метою (but thérapeutique), масажисти-кінезітерапевти займаються своєю діяльністю за медичним приписом (ordonnance médicale) і можуть призначати, за умови відсутності інших вказівок лікаря, медичні засоби (dispositifs médicaux), необхідні для її здійснення. Перелік цих медичних засобів зафіксований постановою міністрів, котрі працюють у сфері охорони здоров'я і соціального страхування, після висновку Національної медичної академії» [8, р. 19].

Рада професійної асоціації масажистів-кінезітерапевтів (Conseil de l'Ordre des masseurs kinésithérapeutes) (2012) визначає поняття «masso-kinésithérapie» як: «discipline de la santé de la personne, de la prévention, de la rééducation, de la réadaptation, de la gestion du handicap, de la gestion de la douleur, de la gestion de la mobilité, de la gestion de la posture, de la gestion de la fonctionnalité, de la gestion de la qualité de vie, de la gestion de la santé publique, de la gestion de la santé individuelle, de la gestion de la santé collective, de la gestion de la santé globale» [8, р. 20].

Починаючи з кінця XIX століття, масаж (massage), кінезітерапія (kinésithérapie) та гімнастика (gymnastique) стають частиною медицини. Закон від 30 листопада 1892 року надає медикам монополію на сукупність технік медичних послуг. Вони, у свою чергу, звертаються до допоміжного персоналу. Перша світова війна посприяла розвитку медицини, у тому числі й хірургії та реабілітації [11]. З огляду на відсутність професійних масажистів, медична спільнота дозволила застосування масажу допоміжному персоналу [9; 11].

У 1924 році створена спілка допоміжного медичного персоналу, які практикували масаж (Syndicat des infirmiers-masseurs) [11, р. 45; 9, р. 13], а у 1928 році – незрячих масажистів (masseurs aveugles), котрі приєдналися до Профспілки допоміжного медичного персоналу (Chambre syndicale des Auxiliaires Médicaux) [9, р. 13]. Спілки поєднали свої зусилля для досягнення регламентації професії і набуття легального статусу (statut légal) [9, р. 13]. У 1937 році доктор Arsène-Célestin Fié (1869–1968) запропонував уточнення до закону, який стосувався статусу допоміжного медичного персоналу, їм дозволялося провадити власну діяльність лише під медичним контролем [9, р. 13].

Того ж 1937 року під патронатом французького медичного співтовариства у рамках всесвітньої виставки в Парижі відбувся Перший міжнародний конгрес, присвячений проблематиці масажу (Congrès International du Massage) [9, р. 13]. Медична академія задекларувала учасникам Конгресу, що має намір сприймати масажистів як повноправних колег [9, р. 13].

У 1937 році створено також «Revue de Kinésithérapie» – перший науковий журнал для допоміжного медичного персоналу [11, р. 214]. За рік до того, у 1936 році масажист René Morice (1904–1968) перетворює асоціацію (створену 1913 року) колишніх учнів Французької школи ортопедії і масажу (École française d'orthopédie et de massage / EFOM) у Товариство кінезітерапії (Société de Kinésithérapie) [9, р. 13–14].

Одним із найважливіших завдань було створення належних умов праці для незрячих масажистів. З ініціативи незрячого доктора Félicien Fabre (†1932) 25 листопада 1923 року відбулося зібрання незрячих дипломованих масажистів школи, де навчали масажу у поєднанні з лікувальною фізичною культурою (École massothérapique), яка належала до асоціації Valentin Haüy [9, р. 64]. З 1904 року Félicien Fabre, вивчивши техніку масажу в Німеччині, почав його викладати кільком незрячим. У 1906 році він офіційно заснував власну школу у приміщеннях асоціації Valentin Haüy (1745–1822). У 1909 році випускникам були вручені перших сім дипломів [11, р. 48].

Додамо, що Valentin Haüy вважають першим учителем незрячих. З 1784 року він запропонував план навчання незрячих (plan d'éducation à l'usage des aveugles), який дав поштовх створенню Інституту для незрячих дітей (Institution des Enfants Aveugles), що згодом стане Національним інститутом молоді, котра має проблеми із зором (Institut National des Jeunes Aveugles). Асоціація Valentin Haüy, заснована у 1889 році, мала на меті допомогти особам із вадами зору вести повноцінне життя [11, р. 48].

У 1923 році з метою захисту спільних інтересів незрячих масажистів та дотриманням їхніх професійних прав створено Професійну асоціацію незрячих масажистів у Франції (Association Professionnelle des Masseurs Aveugles de France) [9, р. 64; 11, р. 51]. Спілка незрячих масажистів у Франції (Syndicat des masseurs aveugles de France) була заснована у 1926

році [9, р. 64], у 1946 році вона взяла активну участь у створенні професії масажиста-кінезітерапевта [9, р. 64]. З 1942 до 1950 року ця спілка функціонувала під назвою Товариський союз лікарів-масажистів Франції (Union Amicale des Masseurs et Masseuses Médicaux de France). 14 червня 1950 року вона, згідно Закону від 30 квітня 1946 року, стає Професійним союзом незрячих масажистів-кінезітерапевтів (Union professionnelle des masseurs-kinésithérapeutes aveugles). У 1976 році, відповідно до Закону від 30 червня 1975 року, який був орієнтований «на користь неповносправних людей» («en faveur des personnes handicapées») [3, с. 36], відбуваються зміни у статуті, і термін «aveugle» / «незрячий» / «сліпий» замінюють на «handicapé visuel» / «особа з вадами зору», для інтеграції осіб з порушеннями зору, а не лише винятково незрячих. Це приводить до трансформації назви асоціації в Національний союз масажистів-кінезітерапевтів, фахівців з відновлення та реабілітації з порушеннями зору (Union Nationale des Masseurs-kinésithérapeutes Rééducateurs Handicapés Visuels / UNMKRHV). Урешті, в 2003 році вона стає Національним союзом незрячих та з порушеннями зору масажистів-кінезітерапевтів (Union Nationale des Masseurs-Kinésithérapeutes Aveugles et Malvoyants / UNAKAM) [9, р. 64].

Однак, повернімося до періоду Другої світової війни. 5 грудня 1944 року створено Спілку шкіл педикюру та кінезітерапії (Syndicat des écoles de pédicurie et de kinésithérapie), першим президентом якої став Boris Dolto (1899–1981) [9, р. 60]. Згодом вона перетворена у Національну спілку директорів шкіл, де навчають лікуванню масажем у поєднанні з лікувальною фізичною культурою (Syndicat national des directeurs d'Écoles de masso-kinésithérapie), а в 2000-х роках – на Національну спілку освітніх інститутів [9, р. 60]. Сьогодні ця організація представляє на національному рівні більшість освітніх закладів, які здійснюють підготовку дипломованих масажистів-кінезітерапевтів.

Воєнні події суттєво вплинули на лікування поранених безпосередньо на полі бою, при первинній медичній допомозі і у спеціалізованому медичному центрі. Масаж (massage) і реабілітація (rééducation) набули значного поширення та популярності. Внесок масажистів у процес реадaptaції (réadaptation) поранених унаслідок воєнних дій та результати, які вони отримали (80 % одужань; зниження на 30 % рівня інвалідизації; зменшення потреби у військових пенсіях, призначених довічно), були визначальними для майбутнього професії [11, р. 13]. Відсутність спеціалізації у медиків і професійних масажистів зменшувала користь від масажу, мобілізації (mobilisation) та відновленні рухових функцій (rééducation motrice). Тому було започатковано створення освітніх центрів (centres de formation) у військових госпіталях та запрошення іноземних, зокрема, шведських, масажистів [11, р. 14].

28 лютого 1927 року засновано Спілку лікарів-масажистів (Syndicat des masseurs médicaux) [11, р. 15]. Однак, урегулювання на законодавчому рівні їхньої діяльності відбувається лише після Другої світової війни. Професія масажиста-кінезітерапевта (masseur-kinésithérapeute) офіційно заснована у Франції 30 квітня 1946 року [9; 11], й отримала монополію, встановлену законом (monopole légal), на масаж [11]. Вона об'єднала масаж (massage), лікувальну гімнастику (gymnastique médicale), відновлення функцій (rééducation fonctionnelle), фізіотерапію (physiothérapie) [11, р. 1]. У період від 1946 до 1969 року прийнято 2 закони, які заторкують «masso-kinésithérapie» (лікування масажем у поєднанні з лікувальною фізичною культурою), 8 декретів та 19 міністерських постанов, що визначають умови навчання й отримання диплому державного візрця [11, р. 10].

Зазначимо, що у Франції в 1952 році існувало 19 шкіл, де навчали лікуванню масажем у поєднанні з лікувальною фізичною культурою. 73,68 % шкіл очолювали медики, а 26,31 % – не медики [11, р. 96].

Щоб отримати ліцензію (agrément), школи повинні були відповідати формальним критеріям для функціонування: приміщення, викладацький склад, досвід у навчанні масажу та лікувальної гімнастики [11]. Функціонувала також жіноча школа кінезітерапії Andrée Joly, яку закрили у 1980-х роках [11, р. 95].

У травні 1966 року засновано Французьку федерацію масажистів-кінезітерапевтів-фахівців з відновлення та реабілітації (Fédération Française des Masseurs-Kinésithérapeutes-Réducateurs), яка мала на меті захист спільних інтересів, розвиток професії та боротьбу із незаконною практикою [9, р. 56]. У 1967 році постановою міністра соціальних справ було визначено, що школами повинен керувати доктор медицини (docteur en médecine), котрому асистуватиме масажист-кінезітерапевт [9; 11]. Тоді ж запроваджено офіційний диплом масажиста-кінезітерапевта-інструктора (masseur kinésithérapeute moniteur), який видавали особам, що мали державний диплом масажиста-кінезітерапевта і пройшли додаткове навчання у школі для керівних працівників (école des cadres), після трьох років провадження діяльності (з яких щонайменше рік у стаціонарі), та успішно склали відповідний іспит [9, р. 25].

28 березня 1969 року офіційно введено третій рік підготовки для отримання Державного диплому масажиста-кінезітерапевта [11, р. 9]. Того ж року у місті Лімож відкрито школу для масажистів-кінезітерапевтів з порушеннями зору під егідою Асоціації соціального розвитку незрячих та осіб з іншими порушеннями (Association pour la Promotion Sociale des Aveugles et Autres Handicapés / APSAH) [11, р. 95].

Проведене дослідження уможливило формування таких **висновків**:

1. Значний вплив на розвиток засобів і методів фізичної та реабілітаційної медицини, зокрема, кінезітерапії, у Франції мали наслідки Першої і Другої світових війн. Застосування масажу та лікувальної гімнастики сприяло процесам реабілітації та функціонального відновлення поранених.

2. Професія масажиста-кінезітерапевта офіційно заснована у Франції 30 квітня 1946 року. Вона поєднала масаж (massage), лікувальну гімнастику (gymnastique médicale), відновлення функцій (rééducation fonctionnelle), фізіотерапію (physiothérapie).

3. Навчання у школах, де відбувалася професійна підготовка масажистів-кінезітерапевтів, тривало 2 роки. Основну увагу приділяли особливостям використання масажу у поєднанні з лікувальною фізичною культурою у травматології, неврології та ревматології. Однією з головних умов для зарахування на навчання, була наявність французького громадянства, а також відмінний стан здоров'я.

4. З 1950-х років у Франції почали вести мову про додатковий третій рік навчання, оскільки французьке медичне співтовариство прагнуло узгодити професійні дії масажистів-кінезіотерапевтів та потреби тих спеціалістів, з котрими вони співпрацювали у парі. Трирічне навчання офіційно запроваджено лише у 1969 році.

Перспективи подальших досліджень стосуватимуться особливостей розвитку кінезіотерапії у Франції протягом останніх 50 років (1970–2020).

Література

1. Данилевич М. В. Зародження та становлення кінезіотерапії у Франції (1847–1914 pp.) / Данилевич М. В., Романчук О. В., Коваль Р. С., Стефанишин М. В. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – № 2 (50). – 2020. – С. 13–19. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2020-02-13-19>.
2. Данилевич М. В. Історичні аспекти розвитку ерготерапії у Франції / Данилевич М. В., Романчук О. В., Коваль Р. С., Базиляк Н. О. // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Спільний українсько-румунський науковий журнал. – № 2 (26). – 2020. – С. 96–101. <https://doi.org/10.24061/2411-6181.2.2020.186>.
3. Данилевич М. В. Історичні аспекти розвитку фізичної та реабілітаційної медицини у Франції / Данилевич М. В., Романчук О. В., Коваль Р. С., Базиляк Н. О. // Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences. – 2019. – Vol. 7 (32). – pp. 35–38. <https://doi.org/10.31174/SEND-HS2019-192VII32-08>.
4. Коваль Р. С. Терміни на позначення понять фізичної і медичної реабілітації у французькій та українській мовах: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.17 – порівняльно-історичне і типологічне мовознавство. – Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів, 2019. – 231 с.
5. Помірко Р. С. Французько-український та українсько-французький словник термінології фізичної та реабілітаційної медицини / Помірко Р. С., Коваль Р. С., Романчук О. В., Тиравська О. І.; за ред. Р. С. Помірка. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2019. – 236 с.
6. Dufour M. Dictionnaire de kinésithérapie et réadaptation / Dufour M., Gedda M. – Paris: Maloine, 2007. – 582 p.
7. Gedda M. Pourquoi il faut lire Monet et Remondière // Kinesither Rev. – 2016. – № 16 (178). – pp. 1–4.
8. Juelin J.-Cl. Approche anthropologique du développement des compétences des masseurs-kinésithérapeutes. Conception d'un environnement informatique pour l'apprentissage en masso-kinésithérapie. – Thèse pour obtenir le grade de docteur de l'Université d'Aix-Marseille. Discipline: Sciences de l'Éducation. – Aix-en-Provence, 2014. – 474 p.
9. Le livre vers ... de la masso-kinésithérapie. – Paris: Conseil national de l'Ordre des masseurs-kinésithérapeutes, 2011. – 138 p.
10. Le Petit Robert 2012. Dictionnaire multimédia. CD-ROM PC.
11. Macron A. La profession de masseur-kinésithérapeute instituée par la loi n° 46-857 du 30 avril 1946: genèse et évolutions d'une profession de santé réglementée. – Thèse pour obtenir le grade de Docteur. Spécialité: Droit privé. Université Montpellier. – Montpellier, 2015. – 701 p.
12. Monet J. Émergence de la kinésithérapie en France à la fin du XIXème et au début du XXème siècle. Une spécialité médicale impossible. Genèse, acteurs et intérêts de 1880 à 1914. Thèse pour le doctorat en sociologie. – Paris, 2003. – 705 p.
13. Remondière R. L'institution de la kinésithérapie en France (1840–1946) // Les Cahiers du Centre de Recherches Historiques. – 1994. – Vol. 12. – pp. 173–185.
14. Remondière R. Le geste et la plume. Histoire d'une professionnalisation en devenir: les masseurs-kinésithérapeutes dans la France d'hier et d'aujourd'hui (1790-1990). Thèse en Histoire de l'EHESS. – Paris, 1996. – 396 p.

References

1. Danylyevych, M. V., Romanchuk, O. V., Koval, R. S., Stefanyshyn, M. V. (2020), "Zarozhennia ta stanovlennia kineziterapii u Frantsii (1847–1914 pp.)", Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society, № 2 (50). pp. 13–19. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2020-02-13-19>.
2. Danylyevych, M. V., Romanchuk, O. V., Koval, R. S., Bazyljak, N. O. (2020), "Istorychni aspekty rozvytku ergoterapii u Frantsii". Joint Ukrainian-Romanian scientific journal. № 2 (26). pp. 96–101. <https://doi.org/10.24061/2411-6181.2.2020.186>.
3. Danylyevych, M. V., Romanchuk, O. V., Koval, R. S., Bazyljak, N. O. (2019), "Istorychni aspekty rozvytku fizychnoi ta reabilitatsiinoi medytsyny u Frantsii", Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences, Vol. 7 (32), pp. 35–38. <https://doi.org/10.31174/SEND-HS2019-192VII32-08>.
4. Koval, R. S. (2019), Terminy na poznachennia poniat' fizychnoi ta medychnoi reabilitatsii u frantsuzkii ta ukrainskii movakh: dys. ... kand. filol. nauk: 10.02.17 – porivnial'no-istorychne i typolohiche movoznavstvo. Lvivskiy natsionalnyi universytet imeni Ivana Franka. Lviv.
5. Pomirko, R. S., Koval R. S., Romanchuk, O. V., Tyravska, O. I. (2019), Frantsuzko-ukrainskyi ta ukrainsko-francuzkyi slovnyk terminolohii fizychnoi ta reabilitatsiinoi medytsyny; za red. Pomirka R. S. Lviv: Halytska vydavnycha spilka.
6. Dufour, M., Gedda, M. (2007), Dictionnaire de kinésithérapie et réadaptation. Paris: Maloine.
7. Gedda, M. (2016), "Pourquoi il faut lire Monet et Remondière". Kinesither Rev, 16 (178), pp. 1–4.
8. Juelin, J.-Cl. (2014), Approche anthropologique du développement des compétences des masseurs-kinésithérapeutes. Conception d'un environnement informatique pour l'apprentissage en masso-kinésithérapie. Thèse pour obtenir le grade de docteur de l'Université d'Aix-Marseille. Discipline: Sciences de l'Éducation. Aix-en-Provence.
9. Le livre vers ... de la masso-kinésithérapie (2011). Paris: Conseil national de l'Ordre des masseurs-kinésithérapeutes, 2011.
10. Le Petit Robert (2012), Dictionnaire multimédia. CD-ROM PC.
11. Macron, A. (2015), La profession de masseur-kinésithérapeute instituée par la loi n° 46-857 du 30 avril 1946: genèse et évolutions d'une profession de santé réglementée. Thèse pour obtenir le grade de Docteur. Spécialité: Droit privé. Université Montpellier. Montpellier.

12. Monet, J. (2003), Émergence de la kinésithérapie en France à la fin du XIXème et au début du XXème siècle. Une spécialité médicale impossible. Genèse, acteurs et intérêts de 1880 à 1914. Thèse pour le doctorat en sociologie. Paris.
13. Remondière, R. (1994), "L'institution de la kinésithérapie en France (1840–1946)", Les Cahiers du Centre de Recherches Historiques, 12, pp. 173–185.
14. Remondière, R. (1996), Le geste et la plume. Histoire d'une professionnalisation en devenir: les masseurs-kinésithérapeutes dans la France d'hier et d'aujourd'hui (1790–1990). Thèse en Histoire de l'EHESS. Paris.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2020.5(125).11
УДК 796.41[796.015.132:796.417]-053.6

Дейнеко А.Х.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Біленька І.Г.
старший викладач
Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків

ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ АКРОБАТІВ ЗАСОБАМИ ОСНОВНОЇ ГІМНАСТИКИ

У статті розглянуто питання, які стосуються фізичної підготовки юних акробатів як фактору успішної спортивної діяльності. Визначено, що систематичне використання засобів основної гімнастики позитивно впливає на розвиток фізичних якостей спортсменів. За результатами дослідження встановлено, що під впливом розроблених комплексів вправ основної гімнастики рухи спортсменів 8-9 років набули більшої точності, що сприяло виконанню тестових вправ на більш високому технічному рівні. Розроблена методика вдосконалення фізичної підготовки юних акробатів сприяла підвищенню рівня розвитку швидко-силових якостей, силових і координаційних здібностей та гнучкості.

Ключові слова: юні акробати, фізична підготовка, основна гімнастика, тестування, загальнорозвивальні вправи.

Дейнеко А.Х., Беленькая И.Г. Совершенствование физической подготовки юных акробатов средствами основной гимнастики. В статье рассмотрены вопросы физической подготовки юных акробатов как фактора успешной спортивной деятельности. Определено, что систематическое использование средств основной гимнастики положительно влияет на развитие физических качеств спортсменов. По результатам исследования установлено, что под влиянием разработанных комплексов упражнений основной гимнастики движения спортсменов 8-9 лет стали более точными, что способствовало выполнению тестовых упражнений на более высоком техническом уровне. Разработанная методика совершенствования физической подготовки юных акробатов способствовала повышению уровня развития скоростно-силовых качеств, силовых и координационных способностей и гибкости.

Ключевые слова: юные акробаты, физическая подготовка, основная гимнастика, тестирование, общеразвивающие упражнения.

Deineko A., Belenkaya I. Improving the physical training of young acrobats by means of basic gymnastics. The article deals with the physical training of young acrobats as a factor of their successful sport activity. The conducted analysis of the special literature has shown that despite the studying of issues related to the physical training of acrobats, the search for new techniques and means to improve development of their physical qualities is relevant. Therefore, purposeful study of rational means and methods aimed at improving the level of physical training of young acrobats will allow to effectively solve the problem of developing technical skills and improving the results in competitive conditions.

It has been determined that the systematic use of basic gymnastics has a positive impact on the development of acrobats' physical qualities. Basic gymnastics is a publicly available means of physical training. A variety of basic gymnastics allows choosing exercises available to athletes of any age. The traditional means are the following groups of exercises: combat, applied, general development; free, the simplest acrobatic and elementary exercises of rhythmic gymnastics, exercises in hangings and on sport apparatus, dance movements.

The study has found that under the influence of the developed exercise complexes of the basic gymnastics, the movements of 8-9 years old acrobats became more accurate, that contributed to the test exercises presentation at a higher technical level. The developed methodology for improving the physical training of young acrobats has helped to increase the level of development of speed, strength, coordination and flexibility.

Keywords: young acrobats, physical training, basic gymnastics, testing, general exercise.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. У складнокоординаційних видах спорту, в тому числі спортивній акробатиці, основою тренувального процесу є технічна підготовка, якій приділяється велика увага, проте вона в першу чергу залежить від рівня фізичної підготовленості спортсмена [9]. Необхідно зазначити, що одним з першочергових завдань багаторічної підготовки в спортивній акробатиці згідно з Навчальною програмою є розвиток фізичних якостей акробатів: гнучкості, координаційних здібностей, сили, швидкості і витривалості [10]. У зв'язку з цим важливу роль у тренувальному процесі акробатів відіграє фізична підготовка, яка характеризується вихованням рухових якостей, що забезпечують ефективність технічної підготовки, сприяє підвищенню функціональних можливостей, загальної працездатності та є основою (базою) для досягнення високих результатів в